

Полянська А.Є., здобувачка вищої освіти
третього (освітньо-наукового) рівня,
Національний авіаційний університет, м. Київ, Україна

ДЕРЖАВНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ БЕЗПЕКИ ПОЛЬОТІВ ПОВІТРЯНИХ СУДЕН ЦИВІЛЬНОЇ АВІАЦІЇ

Результати проведеного аналізу статистичних даних про авіаційні події, що сталися за останні шість років, свідчать про значне погіршення стану безпеки польотів під час проведення авіаційних робіт як за абсолютними, так і за відносними показниками аварійності.

Для підвищення рівня забезпечення безпеки польотів органи державної влади та суб'єкти авіаційної діяльності повинні вжити ефективних заходів для впровадження системи управління безпекою польотів згідно з вимогами ІКАО, Європейського агентства з безпеки польотів та Європейської організації з безпеки аеронавігації (Євроконтроль) [1, с. 117].

Україна як член Міжнародної організації цивільної авіації (ІКАО) і держава реєстрації цивільних повітряних суден, держава розробника та виробника авіаційної техніки, держава експлуатанта взяла на себе зобов'язання забезпечувати безпеку цивільної авіації. Забезпечення безпеки цивільної авіації - комплексний процес, який передбачає забезпечення безпеки польотів, захист цивільної авіації від актів незаконного втручання [2, с. 86].

Підвищення рівня безпеки польотів досягається шляхом впровадження всіма суб'єктами авіаційної діяльності системи управління безпекою польотів та поетапної модернізації інфраструктури авіаційної галузі, пріоритетним при цьому є ефективна державна політика щодо забезпечення високого рівня безпеки польотів.

Під безпекою польотів повітряних суден цивільної авіації слід розуміти такий стан, за якого ризик заподіяння шкоди людині або завдання збитків майну зменшений до прийнятного рівня та підтримується на цьому чи більш низькому рівні через безперервне виявлення джерел небезпеки і контролю факторів ризику.

Важливою складовою вітчизняної державної політики щодо забезпечення безпеки польотів повітряних суден цивільної авіації є її нормативно-правове забезпечення. Так, основу правового регулювання даної сфери державного управління складають [3]:

- 1) Повітряний кодекс України;
- 2) Кримінальний кодекс України;
- 3) Кодекс України про адміністративні правопорушення;

4) Закон України «Про державну програму авіаційної безпеки цивільної авіації»;

5) Указ Президента України «Про заходи щодо впорядкування діяльності з міжнародних повітряних перевезень товарів військового призначення та подвійного використання» 25.12.2003 № 1488;

6) Постанова Кабінету Міністрів України «Деякі питання Міжвідомчої комісії з авіаційної безпеки цивільної авіації» 09.06.2021 № 594.

Проаналізувавши наукові погляди та практичні підходи до безпеки польотів [4, с. 88], загальнотеоретичні підходи до визначення місця та ролі авіації у сучасних глобалізаційних процесах та ринкових відносин [5, с. 74] та рівень підготовки майбутніх пілотів [6, с. 53], слід зробити висновок, що на сьогодні потребує науково-теоретичного осмислення ряд проблемних аспектів удосконалення державної політики забезпечення безпеки польотів, зокрема порядку розслідування авіаційних подій, безпека польотів на аеродромах, визначення оптимальних напрямів удосконалення системи медичного забезпечення польотів.

Література

1. Репецький В.М. Міжнародне публічне право: підручник. Київ: Знання, 2007. 467 с.

2. Конвенція про міжнародну цивільну авіацію (ІКАО) від 7 груд. 1944 р. 86 с.

3. Перелік нормативно-правових документів з авіаційної безпеки станом на 28 вер. 2021 р.: веб-сайт. URL: <https://avia.gov.ua>

4. Токарев В.І., Касперович Г.Й., Карпенко М.В. Безпека польотів: навч. посіб. Національний авіаційний ун-т. Київ: НАУ, 2004. 88 с.

5. Франчук Г.М., Ісаєнко В.М. Екологія, авіація і космос: навч. посіб. Національний авіаційний ун-т. Київ: НАУ, 2005. 74 с.

6. Зеленська Л.М. Методика навчання дисципліні «Безпека польотів» майбутніх пілотів у вищих навчальних закладах: автореф. дис... канд. пед. наук: 13.00.02. Харків, 2006. 53 с.